

Bölüm Rehberi

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Nedir, Kim Okutur?

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi hangi sınıflarda zorunlu, neyi amaçlar, hangi öğretmen okutur? Avrupa'daki bilişim eğitimiyle karşılaştırmalı rehber.

Bölüm Rehberi

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Nedir, Kim Okutur?

bote.web.tr

BELGE BİLGİLERİ

Belge kodu	BT-004
Yazı no	4
Sürüm	1.0
Sürüm tarihi	28 Eylül 2026
İçerik izi	362A 563B 4BCF
Yayımlayan	bote.web.tr

GÜNCELLEK KONTROLÜ

Bu belgeyi kullanmadan veya paylaşmadan önce güncelliğinden emin olunuz. QR kodu okutun ya da adrese girin: elinizdeki sürümün güncel olup olmadığını ve sonradan düzeltilen bir hata bulunup bulunmadığını gösterir.

bote.web.tr/d/bt-004/1-0

Hatalar düzeltildikçe yeni sürüm yayımlanır; bütün değişiklikler sitede sürüm geçmişinde listelenir.

Bu belge tamamen ücretsizdir. Size satmaya çalışanlara itibar etmeyiniz.

Güncelliği kontrol et

İÇİNDEKİLER

1. Ders hangi sınıflarda var?
2. Program neyi amaçlıyor?
3. Ünite ünite içerik
4. Dersi kim okutur?
5. Avrupa'da durum ne?
6. Dünyadan bir örnek: İngiltere
7. Ders sınıfta nasıl işlenir?
8. Etik ve güvenlik neden bu derste?
9. Veliler ve öğrenciler için öneriler
10. Sonuç
11. Özet
12. Sık sorulan sorular
13. Kaynaklar
14. Atıf

Ortaokula başlayan her öğrencinin karşılaştığı derslerden biri **Bilişim Teknolojileri ve Yazılım** (BTY). Veliler dersi çoğu zaman "kodlama dersi" olarak biliyor. Bu yazıda dersin yapısını, kimin okuttuğunu ve Avrupa'daki bilişim eğitimiyle nasıl karşılaştırılabileceğini ele alıyoruz.

Ders hangi sınıflarda var?

MEB'in öğretim programı BTY'yi ortaokul ve imam hatip ortaokulu 5. ve 6. sınıflar için tanımlar.^[1] Ders bu iki sınıf düzeyinde zorunlu olarak haftada iki saat okutulur; 7. ve 8. sınıflarda ise seçmeli ders olarak yer alır. Haftalık ders saatlerinin güncel dağılımı MEB'in haftalık ders çizelgesinde yayımlanır.^[2]

Program neyi amaçlıyor?

Öğretim programı ünite temelli bir yapıya sahiptir. Öğrencilerin bilişim teknolojilerini güvenli ve etik biçimde kullanması, iletişim ve iş birliği araçlarından yararlanması, dijital ürün oluşturmaları ve **problem çözme ve programlama** becerisi kazanması hedeflenir.^[1]

Bu yaklaşım uluslararası çerçevelerle uyumludur. ABD'de hazırlanan K-12 Bilgisayar Bilimi Çerçevesi, okul düzeyindeki bilgisayar biliminin temel kavramlarını bilgisayar sistemleri, ağlar ve internet, veri ve analiz, algoritmalar ve programlama ile bilişimin etkileri olarak sıralar.^[3] Programlama çoğu zaman blok tabanlı araçlarla başlar. MIT'de geliştirilen Scratch, bu yaklaşımın en bilinen örneklerinden biridir ve programlamayı gençlerin kendi projelerini üretebileceği bir etkinlik olarak tasarlar.^[4]

Ünite ünite içerik

2018 öğretim programı her sınıf düzeyinde beş üniteden oluşur:^[1]

Ünite	Neleri kapsar?
Bilişim Teknolojileri	Bilgi ve iletişim teknolojilerinin günlük yaşamdaki önemi ve etkileri, bilgisayar bileşenlerinin çalışma ilkeleri, dosya işlemleri, güncel teknolojiler
Etik ve Güvenlik	Bilgi gizliliği ve güvenliği, etik değerler, dijital vatandaşlık
İletişim, Araştırma ve İş Birliği	Etkili arama yapma, doğru bilgiye ulaşma ve paylaşma, iletişim teknolojileriyle iş birliği
Ürün Oluşturma	Farklı yazılımlarla dijital ürünler tasarlama ve geliştirme
Problem Çözme ve Programlama	Algoritma tasarlama; değişken, atama, sıralı mantık, karar yapısı, döngü ve fonksiyon kullanma

Tablo, dersin neden "kodlama dersi" olarak anılmasının eksik kaldığını gösteriyor: programlama beş üniteden yalnızca biri. Diğer dört ünite öğrencinin teknolojiyi anlaması, güvenli kullanması, onunla araştırma yapması ve ürün ortaya koyması üzerine kurulu.

MEB, **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli** kapsamında öğretim programlarını yeniledi; dersin güncel programı ve kazanımları bakanlığın program sayfasında yayımlanıyor.^[5] Okulunuzda hangi programın uygulandığını ve güncel kazanımları bu sayfadan takip etmenizi öneririz.

Dersi kim okutur?

Bir öğretmenin hangi dersleri okutacağı MEB'in *Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları*'ndaki çizelgelerle belirlenir. 2025'te yapılan değişiklikle genel ilköğretim ve ortaöğretim kurumları için ayrı bir **Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri** atama alanı oluşturuldu; **Bilişim Teknolojileri** alanı ise mesleki ve teknik eğitim kurumlarıyla ilişkilendirildi.^[6] Bu alanlara öğretmen yetiştiren lisans programı hakkında daha fazla bilgi için [bilgisayar öğretmeni nasıl olunur?](#) yazımıza bakabilirsiniz.

Avrupa'da durum ne?

Eurydice ağının 2022 raporu, Türkiye dahil 39 eğitim sisteminde okul bilişim eğitimi karşılaştırır. Rapora göre bilişim bazı sistemlerde ayrı bir ders olarak, bazılarında ise diğer derslerin içine yerleştirilerek öğretiliyor. Sistemlerin üçte ikisinden fazlası bilişim programlarını güncelleyen reformlar geliştiriyor ya da uyguluyor; bu reformlar sıklıkla yeni ve ayrı bir ders getiriyor.^[7] Rapor aynı zamanda bilişim öğretmenlerinin nitelikleri ve yetiştirilmesine de odaklanır. Bu, BÖTE gibi alan programlarının neden önemli olduğunu gösteren bir veridir.

Dünyadan bir örnek: İngiltere

Okullarda bilişim eğitimi zorunlu hâle getiren ülkelerin en bilinen örneklerinden biri İngiltere'dir. 2013'te yayımlanan ve 2014'ten itibaren uygulanan ulusal program, **computing** dersini ilkokuldan ortaöğretimin sonuna kadar dört anahtar evrede zorunlu kıldı. Program; öğrencilerin soyutlama, mantık, algoritmalar ve veri gösterimi gibi bilgisayar biliminin temel ilkelerini anlamasını, problemleri bilgi işlemsel olarak çözümlemesini ve bilgi teknolojilerini sorumlu, yetkin ve yaratıcı biçimde kullanmasını hedefler.^[8]

İngiltere örneğinin Türkiye için ilginç yanı, programın bilgisayar bilimini, bilgi teknolojilerini ve dijital okuryazarlığı tek bir ders çatısı altında birleştirmesidir. BTY dersinin beş ünitesi de benzer biçimde bu üç alanı birlikte kapsar.

Ders sınıfta nasıl işlenir?

BTY, ezbere dayalı bir ders olarak tasarlanmamıştır. Program öğrencinin **ürün ortaya koymasını** önemser: bir sunum, basit bir animasyon, bir oyun ya da bir problemi çözen kısa bir program.^[1] Bu nedenle ders çoğunlukla proje temelli ilerler. Tipik bir ünite şöyle olabilir:

1. **Problemi tanımlama:** Öğretmen gerçek hayattan bir durum sunar; örneğin okul kütüphanesindeki kitapların takibi.
2. **Planlama:** Öğrenciler problemi küçük parçalara ayırır ve çözüm adımlarını yazar.
3. **Üretim:** Blok tabanlı bir araçla ya da uygun bir yazılımla çözüm geliştirilir.
4. **Test ve paylaşım:** Ürün sınıfta denenir, hatalar birlikte ayıklanır.

Bu akış, dersin yalnızca bir araç kullanımı eğitimi olmadığını, aynı zamanda planlama ve iş birliği becerisi kazandırmayı hedeflediğini gösterir. Bilgisayarsız, blok tabanlı ve robotik kodlamanın etkileri üzerine araştırmalar için [Kodlama eğitimi nedir?](#) yazısına bakabilirsiniz.

Etik ve güvenlik neden bu derste?

Ortaokul çağındaki öğrenciler sosyal medya ve çevrim içi oyunlarla erken yaşta tanışıyor. Bu nedenle dersin güvenlik boyutu en az programlama kadar önemlidir. Avrupa Birliği'nin vatandaşlar için dijital yetkinlik çerçevesi DigComp 2.2, güvenliği ayrı bir yetkinlik alanı olarak tanımlar: cihazları korumak, kişisel verileri ve mahremiyeti korumak, sağlığı ve iyi oluşu korumak ve çevreyi korumak.^[9] BTY'deki etik ve güvenlik konuları bu yaklaşımla örtüşür. Öğrencinin güçlü bir parola oluşturmayı, kişisel bilgilerini paylaşmadan önce düşünmeyi ve ekran süresini dengelemeyi öğrenmesi, ileride kazanacağı teknik becerilerin de zeminini oluşturur.

Veliler ve öğrenciler için öneriler

- **Kodlamayı tek hedef görmeyin.** Program güvenli internet kullanımı ve dijital ürün oluşturmayı da kapsar.
- **Evde küçük projeler deneyin.** Blok tabanlı araçlar, ders dışında da ücretsiz olarak kullanılabilir.
- **Etik ve güvenlik konularını konuşun.** Ekran süresi, gizlilik ve siber zorbalık ders kapsamındaki güncel konulardır.

Sonuç

BTY, ortaokuldaki tek zorunlu bilişim dersi olarak öğrencilerin dijital dünyaya ilk sistemli girişini sağlar. Dersin başarısı, alanında yetişmiş öğretmenlere bağlıdır. Dersin temelindeki düşünme becerisini merak ediyorsanız [bilgi işlemsel düşünme nedir?](#) yazımızı okuyabilirsiniz.

Özet

- **Bilişim Teknolojileri ve Yazılım (BTY)** dersi ortaokul 5. ve 6. sınıflarda zorunlu, 7. ve 8. sınıflarda seçmelidir.
- Öğretim programı ünite temellidir; problem çözme ve programlama programın merkezindedir.
- Genel okullarda bu tür bilişim derslerini hangi alanın okutacağını MEB'in öğretmenlik esasları belirler.
- Avrupa'da eğitim sistemlerinin üçte ikisinden fazlası okul bilişim programlarını güncelliyor.

Sık sorulan sorular

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi zorunlu mu?

Ortaokulda 5. ve 6. sınıflarda zorunlu, 7. ve 8. sınıflarda seçmelidir. Haftalık ders saatleri MEB'in haftalık ders çizelgesiyle belirlenir; güncel çizelgeyi kontrol edin.

BTY dersi haftada kaç saat?

5. ve 6. sınıflarda zorunlu ders olarak haftada 2 saattir. Çizelgeler zaman zaman güncellendiği için okulunuzun uyguladığı güncel haftalık ders çizelgesine bakın.

Bilişim dersine hangi öğretmen girer?

Hangi alandaki öğretmenin hangi dersi okutacağı MEB'in Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları'ndaki çizelgelerle belirlenir. 2025'ten itibaren genel okullar için Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, mesleki ve teknik eğitim kurumları için Bilişim Teknolojileri alanı bulunuyor.

BTY dersinde neler öğretilir?

Program ünite temellidir. Bilişim teknolojilerinin güvenli ve etik kullanımı, iletişim ve iş birliği, ürün oluşturma ile problem çözme ve programlama programın başlıca konularıdır.

Kodlama dersi ile BTY aynı şey mi?

Günlük dilde BTY dersi sıkça kodlama dersi olarak anılır. Oysa programlama dersin önemli bir parçası olsa da tamamı değildir; güvenli teknoloji kullanımı ve dijital ürün oluşturma da dersin kapsamındadır.

Avrupa'da okullarda bilişim dersi var mı?

Evet. Eurydice'nin 2022 raporu, bilişimin bazı ülkelerde ayrı bir ders olarak, bazılarında diğer derslere entegre biçimde öğretildiğini ve sistemlerin üçte ikisinden fazlasının programlarını güncellediğini gösteriyor.

Kaynaklar

- 1 MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2018). Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi (5 ve 6. Sınıflar) Öğretim Programı.
- 2 MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2025). İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi, Karar No: 4.
- 3 K-12 Computer Science Framework Steering Committee (2016). K-12 Computer Science Framework.
- 4 Resnick, M. vd. (2009). Scratch: Programming for All. Communications of the ACM, 52(11), 60-67.
- 5 Millî Eğitim Bakanlığı (t.y.). Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programı (Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli).
- 6 MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2025). Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları (Aralık 2025 güncel metni ve çizelgeler).
- 7 European Commission / EACEA / Eurydice (2022). Informatics Education at School in Europe. Publications Office of the European Union.
- 8 Department for Education (Birleşik Krallık) (2013). National Curriculum in England: Computing Programmes of Study.
- 9 Vuorikari, R., Kluzer, S. ve Punie, Y. (2022). DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens. Publications Office of the European Union.

Atıf

BÖTE Editör Ekibi. (2026, 25 Eylül). Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Nedir, Kim Okutur?. *BÖTE Blog*. <https://bote.web.tr/blog/bilisim-teknolojileri-ve-yazilim-dersi>

Bu belge hakkında. Bu PDF, bote.web.tr'deki [Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Nedir, Kim Okutur?](http://bote.web.tr/d/bt-004) yazısının BT-004 kodlu belgesinin 1.0 sürümüdür.

Sürüm geçmişi ve değişiklikler: bote.web.tr/d/bt-004. Güncel sürümü ve bütün yazıların PDF'lerini bote.web.tr/pdf adresinde bulabilirsiniz. Elinizdeki dosyanın bizim yayımladığımız sürümle birebir aynı olup olmadığını bote.web.tr/d adresinde denetleyebilirsiniz; dosya cihazınızdan dışarı gönderilmez.

© 2026 bote.web.tr · Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

PDF merkezi

BÖTE bölümü, eğitim fakültesi ve öğretmenlik üzerine ücretsiz, kaynaklı yazılar. Bu belgenin güncel hâli ve çok daha fazlası sitede.

Blog yazıları

Eğitim teknolojileri, kuramlar ve öğretmenlik

bote.web.tr/blog

PDF merkezi

Güncel PDF'ler, sürüm geçmişi ve doğrulama

bote.web.tr/pdf

BÖTE hakkında

Bölümün tarihi, amacı ve fakültedeki yeri

bote.web.tr/about

Müfredat

Dört yıllık ders programı ve dersler

bote.web.tr/curriculum

Mezunlar ve meslek

Mezunların çalıştığı alanlar ve unvanlar

bote.web.tr/graduation

Belge doğrulama

PDF'inizin güncel ve özgün olduğunu denetleyin

bote.web.tr/d

Üniversite topluluklarını, etkinlikleri ve şirketleri tek uygulamada buluşturan ücretsiz kampüs platformu.

- **Dijital portföy**
Katıldığınız etkinlikleri ve sertifikalarını uniconnectly.com/@kullaniciadi adresinde herkese açık sergile
- **Sertifikalar**
Platformda verilen sertifikalar doğrulanmış işaretli, edu.tr e-postan onaylı
- **Topluluklar ve etkinlikler**
Üniversitelerdeki toplulukları ve takvimi tek ekranda gör, başvurulmuş etkinliklere katıl
- **Doğrulanabilir katılım**
QR ile giriş yaptığınız etkinlikler portföyünde doğrulanmış listelenir
- **Anlık fırsatlar**
Staj, iş ve burs duyuruları akışına düşer
- **Üye kartı indirimleri**
Takip ettiğiniz toplulukların anlaşmalı işletme indirimlerinden yararlan

Ücretsiz keşfet

QR kodu okutun ya da uniconnectly.com adresine girin.

Diğer yapımlarımız

UniConnectly gibi bunlar da bizim yapımlarımız. Bu belgeyi ücretsiz sunuyoruz; yapımlarımızı keşfetmeniz ve çevrenizle paylaşmanız, bu çalışmalarını sürdürmemiz için en büyük destektir.

ahmetcelen.com.tr

Üniversite ve kamu sınavlarına ücretsiz matematik: konu anlatımları ve PDF'leri, çıkmış sorular ve sınav geri sayımları.

ahmetcelen.com.tr

Hayvanseverlerin sosyal medyası ve veteriner akıllı klinik yönetim uygulaması.

veterito.com